

שיחות חיזוק על התורה והמועדים **אמרי ושרא**

המשך לשיעורים שנמסרו בציון 'שמעון הצדיק'

נושאי השיחה:

הביאור בבקשת משה

'פקוד ה' אלוקי הרוחות'

וחיזוק לבין המצרים

פרשת פנחס (שנה ז')

השיחה נמסרה מפני

הרה"ח ר' ישראל מאיר ברנר שליט"א

בליל ט"ז תמוז התשפ"ו

– מהדורת מיוטא ואינו מוגה –

בס"ד מתקיים שיעור מפי הרב שליט"א

בספה"ק 'סיפורי מעשיות' – מעשה מ'בן המלך והשפחה'

מידי שבוע ביום שני (בבית הכנסת 'מדרש יקותיאל' – ירושלים)

לפרטים ניתן ליצור קשר בפלא' 0583202009

כמו כן מתקיים שיעור ב'פרקי אבות'

מידי שבוע בימי רביעי

השיעור מתקיים בביתר עילית בבית המדרש 'אוהל פנחס'

רחוב המניד ממעזריטש 33 בשעה 20:00

(כדאי ליצור קשר לפני זה בפלא' 0548463761)

לתרומות והקדשות להצלחה ולרפואה, או להבדיל לע"נ

לצורך הוצאת חוברות אלו בפרשיות הבאות בעזרת ה' יתברך

(וכן לעדכונים על שיעורי הרב שליט"א)

ניתן להתקשר לפלאפון: 0583202009 תזכו למצוות!

ניתן לשמוע את כל השיעורים בקו השיעורים הישיר לשיעורי הרב

ביקול הלשון' בטלפון מספר 0732951319

יו"ל בס"ד ע"י "הנותן בים דרך" עריכת והדפסת שיעורי משפיעי ברסלב כתורת מוהר"ן מברסלב ותלמידו מוהרנ"ת זי"ע נכתב ע"פ הכנת השומעים (וכן ההערות והמ"מ הינם ע"ד בלכד) - ומחמת הרצון להוציא בוריות אינו מונה כל צורכו נשמח לשמוע כל הערה והארה ע"מ שנוכל לתקן בעתיד כשיצא בספר אם ירצה השי"ת בפלא' - 0548486331

פרשת פנחס*

נושא השיחה:

הביאור בבקשת משה 'פקוד ה' אלקי הרוחות' וחיזוק לימי בין המצרים

כליתי" וכו'. היינו שפינחס השיב את חמת ה' וסלק מדת הדין מישראל, על ידי שהוא לבש נקמה לנקם בהם. על כן נסתלקו הדינים כנ"ל, וזה מחמת כי הדינים אינם יכולים לבלות וכו', על כן הם רוצים יותר כשאדם רוצה לנקום כנ"ל". ובהמשך הדברים רבינו מאריך ובסוף מביא: "על כן עשה פינחס טובה נפלאה לישראל, במה שלבש קנאה לנקם בהם. כי על ידי זה רפתה מישראל כח הדינים. בחשבכם שפינחס ינקום בהם ביותר, כי פינחס הוא אדם שיש לו כח לנקום יותר לבלות לגמרי, חס ושלום, וכנ"ל, ועל כן על ידי זה השיב פינחס את חמתי וסילק מידת הדין כנ"ל. אבל באמת, פינחס בודאי היה רחמן, ובודאי אחר כך הקל הדינים מעליהם".

מובא בספרים שפנחס אע"פ שעשה במידת המשפט אבל מידתו היא חסד, ועל כן זה שמנע את אותו רשע מלעשות רשעתו זהו החסד של הרשע שמונעים אותו מלעשות

רבינו מביא בליקו"מ (תורה רמא): "כשיש דינים, חס ושלום, אזי המדת הדין היה מכלה את האדם, חס ושלום, אבל המידת הדין אין לה כח לבלות לגמרי, כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (סוטה ט): 'חצי כלים והם אינם כלים', אבל האדם יש לו כח לבלות לגמרי את חברו, חס ושלום, ועל כן כשיש דינים על אדם אחד, חס ושלום, ובא אדם אחר ועומד וחולק עליו, אזי מדת הדין מסתלק ממנו, כי הם רוצים יותר שינקום בו האדם, כי יש לו כח כנ"ל, על כן מי שהוא צדיק גדול ומשגיח בתקון העולם, הוא חולק לפעמים בכונה על צדיק אחד כדי לסלק מעליו מדת הדין כנ"ל, כי יסמכו עליו שהוא ינקם יותר, אבל אחר כך הוא עושה ברחמים ואינו עושה יסורים לאותו הצדיק".

ואח"כ רבינו מסביר את מה שכתוב בפרשת השבוע: "וזה פירוש (במדבר כ"ה): 'פינחס בן אלעזר וכו' השיב את חמתי וכו' בקנאו את קנאתי בתוכם ולא

* נמסר בתאריך ליל ט"ז תמוז התשפ"ו. בבית הרב שליט"א. (ומחמת שמחה משפחתית בס"ד, אינו מוגה כלל ועימכם הסליחה).

רשעותו, ועל כן אע"פ שעשה דין - דין הוא שיטול שכרו כי מנע את הרשע מלחטא.

ובקדושת לוי אומר: "דהכלל הוא, שאם רואה אדם חס ושלום בני אדם שעוברים עבירה ובוים תכף עליהם ומקנא קנאת ה' צבאות, אזי חס ושלום מעורר דינין על ישראל, אבל פינחס אף על פי שקינא קנאת ה' צבאות, אף על פי בן לא היה מעורר עליהם דינין חס ושלום, רק חסדים גדולים, ומכפר על בני ישראל, והוא היה מליץ על ישראל, כדאיתא בגמרא (סנהדרין מר, א; שם פב, ב) שבא וחבטן בקרקע ואמר לפניו רבונו של עולם על אלו יפלו כ"ד אלף מישראל. ומחמת זה נתן לו הקדוש ברוך הוא שני שכרים, 'ברית שלום' מחמת שקינא קנאת ה' צבאות, ו'ברית כהונת עולם' מחמת שהיה בתוך בני ישראל ולא היה מופרד מהם, והיה מעורר עליהם חסדים, וכיפר עליהם כמדת כהן הוא חסד (זוה"ק ח"א פז, א; רמז, א; השמטות רנו, ב), ומכפר על בני ישראל". וזה מה שהוא מנע את זמרי מלחטא זה החסד הכי גדולה שעשה ממנו, וזה החסד של הרשעים שמונעים אותם מלעשות עבירה.

דברנו בעבר [והובא באמרי ישראל] מדברי ר' נתן בליקו"ה הל' יום טוב (ה"ה אות יא) שהקריאה של פרשת פנחס קוראים בשבוע של בין המצרים כי זה ממתיק הרבה דינים. ור' נתן מדבר שם מכה המכריח וכח המושך, ובסוף שם ר' נתן כותב: "ועל-פן

הם שלשה שבועות, שיש בהם שלש שבתים שהם כנגד שלשה רגלים שפגמו בהם, שעקר התקון על-ידי בְּחִינַת שַׁבָּת, שהיא בְּחִינַת גְּאֻלָּה הַאֲחֵרוֹנָה וְכַנ"ל. ועל-פן קורין אז פְּרַשְׁת פְּנִיחָם, שְׁפָתוֹב בּוֹ שַׁבָּת וְכָל הַיָּמִים טוֹבִים". וזהו 'לולי שמרו ישראל שתי שבתות מיד נגאלין', ויש דעה שאפילו שמרו 'שבת אחת', ויש בזה נועם אלימלך וסידורו של שבת שמדברים על זה ודברנו על זה בעבר בפרשה זו.

ור' נתן כותב שם שם: "כי עכשיו אנו מְשִׁיבֵינ עַל-יְדֵי הַשְּׁלֵשׁ שַׁבָּתִים הַתְּגִלוֹת קְדֻשַׁת הַשְּׁלֵשׁ רְגָלִים, שְׁפָהֶם הַתְּגִבְרוֹת פֶּחַ הַמּוֹשֵׁךְ עַל פֶּחַ הַמְּכַרִּית, כִּי הַגְּאֻלָּה הַאֲחֵרוֹנָה שְׁאֵנוּ מְצַפִּים הוּא בְּבְחִינַת שַׁבָּת וְכו', וְכֵמוֹ שַׁבָּתוֹב: "וְלֹא יֵאמַר עוֹד" וְכו'".

וכהל' שבת (ה"ז אות כג) אומר ר' נתן: "וזהו בְּחִינַת הַשְּׁלֵשׁ שַׁבָּתִים שֶׁל בֵּין הַמְּצַרִּים, שְׁמַת־חֵילִין מְשַׁבְּעָה עֶשֶׂר בְּתַמוּז שָׁבוּ נִשְׁתַּבְּרוּ הַלּוּחֹת עַל-יְדֵי חֲטָא הָעֶגְלָה (תַּעֲנִית כו:). כִּי שְׁבִירַת הַלּוּחֹת שֶׁשָּׁבַר מֹשֶׁה בָּעֵת שֶׁרָאָה עֵצִים הַחֶרֶבֶן שֶׁעָשׂוּ מֵעֵשִׂים שְׂאִינָם הַגּוֹנִיִּם בְּאֵלֶּה, שֶׁהוּא מַעֲשֵׂה הָעֶגְלָה, שֶׁהוּא עֲבוֹד־הַזָּרָה שֶׁהוּא קִיָּא עוֹזָה בְּלֵי מְקוֹם, וְגַם "וַיִּקְמוּ לְצַחֵק" וְכו' (שְׁמוֹת לב, ו), כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (תַּנְחוּמָא כִּי תִשָּׂא כ) וּמוֹבָא בְּפִרוּשׁ רַש"י, וְאִזּוֹ שֶׁשָּׁבַר מֹשֶׁה אֶת הַלּוּחֹת

שרמזו לו ב'זוגתא חיוורתא' גם כן על שם ליבון העוונות".

והמהרש"א שם מדמה את זה לשני השעירים ביום הכיפורים שאחד זה לה' ואחד לעזאזל, והוא כותב עליהם: "כי מקרה אחד יקרה את כולן, ותולדותיהן שווים בליבון, כי כמו שהכ"א יום שמר"ה עד הוש"ר תולדות ליבון וכפרה עליהם כן גם ימי כ"א יום פורעניות מי"ז בתמוז עד ט' באב, היה תולדות ליבון עוונות כי הצרות והייסורים מכפרין כמו שאמרו הגלות מכפרת".

וכתוב בספרים שהקריאה מעוררת בשבת פרשת פנחס, 'בקנאו את קנאתי בתוכם', ואז משפיע השי"ת לכל יחיד ויחיד מכוחותיו הנפלאים של פנחס כח מסירת נפש, וכמו שכתוב אצל צדיקים [וזה כתוב בשפ"א תרמ"ב] שכיון שפנחס פעל דברים נשגבים על כן פעל למעלה מדרך הטבע למען הציל את בני ישראל, ולכן לא די שנתעלה בעצמו אלא פעל להכניס קנאת ה' צבאות בכל איש מ'ישראל ועל כן נאמר 'בתוכם' שבקנאתו התעורר קנאה ותשובה בליבות בני ישראל. ושמכך הוא גם כשזוכים לדורות, הוא זכה להתברך לדורות שנאמר 'והיתה לו ולזרעו אחריו', ולכן זכה בשביל כל ישראל לעורר במעשיו את כל בני ישראל, והכהנים הם שליחי דמטרוניתא להקריב קרבנות להשי"ת. וכתוב שהכח הזה נתעורר בכל שנה ושנה כידוע מהספרים הקדושים שהקריאה מעוררת את

והשם יתברך הסכים על ידו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (שבת פז)."

כי כל השלש שבתות האלו הם הכנה לר"ה ויו"כ וסוכות, והמקובלים אומרים שזה כנגד בחינות חב"ד, ואח"כ ז' דנחמתא זה בחינת ספירות 'חג"ת נה"י'. והזכרנו כבר מדברי המאור ושמש בפרשת השבוע (על בחודש השביעי) שהצדיקים אומרים שהכ"א ימים מיום י"ז בתמוז עד ת"ב, זה כנגד הימים שמר"ה ועד הושענא רבא, רק שהימים האלו הם באתכסיא, והימים של חודש תשרי הם באתגליא.

והבאנו ג"כ שהאר"י הק' מביא שבשעת עשיית העגל אמר אהרן הכהן 'חג לה' מחג', שעתיד יום י"ז בתמוז להיות יום טוב, וכמדומה שהזכרתי שמצד נתינת הלוחות היה בזה יו"ט גדול, כי עצם הדבר שמשה רבינו הוריד בעולם הגשמי והחשוך הזה לוחות, זה היו"ט הכי גדול שזכינו לקבל כאלו השפעות של הלוחות, זה ה'גדלות' הכי גדול שיש.

והזכרנו את המהרש"א בבכורות (דף ח ע"ב בח"א) לגבי ה'ביצה שחורה' ו'ביצה לבנה' שהביאו סבי דבי אתונא לר' יהושע בן חנניה, שכותב: "שרמזו ירמיה 'מקל שקד אני רואה' שהם כ"א יום מי"ז בתמוז ועד תשעה באב, והם רמזו לו באלו הימים ב'זוגיתא אוכמתא' על שם הגלות, ולפי שיש עוד כ"א ימי סליחה ושמחה מיום טוב ראשון של ר"ה עד כ"א תשרי שהוא הושענא רבה יום גמר החתימה כדאיתא במדרשות, והוא

לתורה ולתפילה, כי כשהאדם מתעורר עצמו בעת הזאת בתורה ותפילה - הוא פועל התקרבות הנאולה יותר מכל השנה!!! כמו שאמרנו לעיל, על ידי שהאדם מתגבר בעת הזאת בעבודתו - הוא מביא את הקדוש ברוך הוא כביכול לידי חרטה".

וידוע שבספרים כתוב על 'כל רודפיה השיגוה בין המצרים' שזה הולך על הימים האלו, ובעבודת ישראל מובא (בפ' מסעי): "וכבר הקדים לנו אדומו"ר ז"ל [המגיד ממעזריטש] הנ"ל רמז בפסוק (איכה א, ג) כל רודפיה השיגוה בין המצרים, דהיינו כל מי שרודף להמליך את הבורא יוכל להשיג יותר דוקא בימים אלו בין המצרים. למשל כי כשהשר יושב בביתו או אימתו מוטלת אשר לא כל איש ואיש יכול לבוא פנימה, מה שאין כן אם השר עובר בשוקים וברחובות חוץ לפלטרין שלו אז הוא קרוב לכל קוראיו ויאזין שועת כל הקוראים בשמו". כי כשהמלך בביתו יש שומרים וגם כשבא הוא צריך להביא איזה מתנה וכו'... אבל כשהמלך בחוץ, באיזה כפר אזי הוא קרוב לכל קוראיו.

ומסיים העבודת ישראל: "וכן הנמשל לדעת כי בזמן הזה כי בצפור נודדת מקנה ונו' (משלי כז, ח), לכן הרשות נתונה לכל אדם להתקרב אל מלכו של עולם והוא עונה אליהם, עב"ל".

הזמן, וקריאת הפרשה מאיר את האור כפי שהוא בזמן עצמו הנכתב בתורה, וכמו אז בדורו של פנחס בן עתה נתעורר בנפשות ישראל לעורר בליבם קנאת ה' צבקות ומסירות נפש למען שמו יתברך.

ומעין זה כתוב בשל"ה (פסחים נר מצוה אות ו): "נראה לע"ד, מנהג טוב לקרות בכל יום ויום פרשת הנשיא של זה היום, כי כל נשיא ונשיא היה לו סודות גדולות, אשר המשיכו שפע הרוחניות כל אחד לשבטו כל ימי עולם".

ובמאור ושמש כתוב שזה ההכנה כשאנחנו קוראים את הפרשיות האלו פנחס מטות מסעי ודברים, הכל הכנה כנגד ימים הנוראים, בפרט בפרשת השבוע שמתגלה כח הקרבנות והמועדים. וכמו שכותב במאור ושמש: "ועתה בעונותינו הרבים שבוטל התמיד, ואין לנו לא מזבח ולא קרבן, ואין שיור רק התורה הזאת - הבטיח לנו הקדוש ברוך הוא, כשנעסוק בפרשת הקרבנות - מעלה עלינו כאילו הקרבנות, על דרך (תושע יד ג) וְנִשְׁלַמָּה פְּרִים שְׁפָתֵינוּ, וגם תפילה תקנו במקום התמידין. על כן כמו שהיו בתמידין ישראל במעמדן - כמו כן עתה שהתפילה היא במקום התמיד צריך האדם להתפלל עם הציבור, וכשם שהקרבנות נקרבנו ברעותא דנפשא ולבא - כן צריך התפילה להיות מתוך עומק הלב בהתלהבות ובתשוקה. וביותר בזמן הזה - בין המצרים, צריך האדם להתגבר כארי

אבל באמת כל זה היה הכנה שיזכו על ידי זה לאור גדול אחר כך.

על שבירת הלוחות אמרו (שבת פ"ז א) יישר כוחך ששברת שעל ידי שבירת הלוחות זכו לאור תורה שבעל פה מטלא דעתיקא, וכמו שאמרו (שמות רבה מ"ו, א') אל תצטער ובלוחות שניים אני נותן לך שיהיה בהן מדרש הלכות ואגדות. ונתשעה באב נולד תיכף משיח (איכה רבה א', נ"א) והיה חורבן הבית הכנה לבנין השלישי שיהיה בידי שמים (כמו שכתב רש"י ראש השנה ל' סוף ע"א), ואז יהיה גאולה שלימה שלא יהיה אחריו גלות כמו שאמרו (מכילתא בשלח השירה א') כל השירות לשון נקבה וכו' חוץ משל עתיד שאין אחריה צער ושיעבוד".

ואח"כ הוא כותב: "ובשלוש דפורענותא מתקנין לצאת משלוש קליפות ולזכות לשלוש הלשונות שנאמר בגאולת מצרים והוצאתי והצלתי וגאלתי שהוא לזכות לגאולה מהשלושה שורשי הקליפות שהם הקנאה והתאוה קליפת עשו וישמעאל שכוללין שבעים קליפות של שבעים אומות שלושים וחמש מימינא ושלושים וחמש משמאלא (כמו שכתב האריז"ל), והכבוד שהוא ראשית דקליפה ראשית גוים עמלק והוא דעת דקליפה. ואחר כך זוכין בתשעה באב שיהיה ולקחתי אתכם לי לעם והייתי לכם לאלהים, וכן ארבע

זוה מה שצריכים לדעת, יש הרבה פשטים על בין המצרים אבל האדם צריך כפשוטו להתחזק בתפילה, ובפרט עכשיו בימים הקדושים כמו שהקדמנו על ימי תמוז ימי תשובה ממשמשים ובאים. וכמדומה שכתוב באוהב ישראל מהרה"ק מאפטא זי"ע, שהימים האלו הם מקור לכל מועדי ה' בכל השנה כולה, שהם ג"כ כ"א יום פסח וסוכות ור"ה ויו"כ ושבועות הכל זה כ"א יום, והכ"א יום של בין המצרים הם השורש והכח לכל ימי המועד. ובבני יששכר כתוב בשם החוזה מלובלין שהג' שבתות האלו הם כנגד ג' רגלים.

זוה כל התכלית בפרשת השבוע, כשקוראים את הקרבנות להשתוקק לבנין בית המקדש, וזה מה שקוראים את הפרשה יכולים גם כשאין ביהמ"ק לעורר זאת על ידי עסק התורה, ועל ידי זה יהיה להם קרבה להשי"ת וזהו 'כל רדופיה השיגוה בין המצרים ומידה טובה מרובה כל הרוצה את קרבת ה' יכול למצא באלו הימים.

בפרי צדיק מר' צדוק הכהן בפרשת השבוע מביא (באות ט) שבי"ז בתמוז נשתברו הלוחות ובקבלת התורה היה בחינת התן וכלה כמו קידושין ובי"ז בתמוז כביכול נתבטל הקידושין והוא מאריך שם, ואח"כ הוא כותב: "ובשלושה שבועות אלו הנה בי"ז בתמוז נשתברו הלוחות, ואז נתבטל החיתון כמו שאמרו (שמות רבה מ"ג, א') מוטב שתדון כפנויה וכו' ונתשעה באב חרב הבית בראשונה ובשניה וגלו ישראל.

צדיקים שזוכים לזה בחייהם כמו 'עולמך' תראה בחיידך' (ברכות י"ז א), כי הם מזככים גופם וכל מעשיהם הגשמיים לחי החיים ברוך הוא, וזוכין לבחינת הגדלות בחייהם, והוא 'עולמך' לשון העלם מה שנעלם ומופלא ומכוסה תראה בחיידך. לכן דרשו חז"ל (בראשית רבה ע"ז, א') שעתידים צדיקים להחיות מתים, וכל מעשי ה' יהיה בידם כי הצדיקים מחיים מתים תמיד, דהיינו נשמות שנפלו הנקראים מתים הם מחיים אותם, והם פוקדים גם כן עקרות, פירוש כי עקר לשון עקירה היינו דברים שנפלו ונעקרו משורשם..."

והוא מאריך עוד שם ואח"כ בסוף הפרשה, הוא מביא על הפסוק 'פקוד ה' אלהי הרוחות': "יש לבאר בזה להבין מה שהזכיר בבאן דוקא אלהי הרוחות לכל בשר מה שלא אמר כן בשום מקום והיה די לומר יפקוד ה' איש על העדה, ויש לומר בזה דהוצרך היה לומר זה כאן דהנה תפילת משה רבינו ע"ה היה כאן שלא תהיה עדת ישראל כצאן אשר אין להם רועה והיינו שיהיה להם ראש ומנהיג כדי שידבקו בו והוא ינהלם וידריכם בדרך ישרה ושיוכל להעלות נשמותיהן בעת הצורך.

והנה ידוע ראשי הדור הם לפי הדור ולפי שורש נשמותיהן כן שולח ה' ברוך הוא היודע שורש נשמות של כל ישראל תמיד

כוסות דפסח כנגד ארבע לשונות של גאולה (בראשית רבה פ"ח, ה'). וזה הענין שחל תמיד השני ימים הנ"ל ביום שחל בו ראשון דפסח".

* * *

רואים בפרשת השבוע שמושה רבינו ביקש "פקוד ה' אלהי הרוחות איש על העדה אשר יביאם", והמפרשים מדברים על זה שכתוב 'אהלי הרוחות' שלכל יהודי יש לו רוח אחרת, ומנהיג הדור צריך לדעת איך ללכת עם רוחו של כל אחד ואחד. וב'דגל מחנה אפרים' בתחילת הפרשה מסביר על 'פנחס בן אלעזר', את הפסוק 'בונה ירושלים ה' נדחי ישראל יכנסם': "היינו הנשמות אשר נפלו ונדחו מאת הקדוש ברוך הוא בעוונותיהם רחמנא ליצלן, וזהו נדחי היינו נדחי שהוא נדחי מן חי החיים, היינו הקדוש ברוך הוא הוא חי החיים והם נדחו ממנו רחמנא ליצלן בעוונותיהם, כי הם נעשו מתים והקב"ה חי הוא. לכן הצדיקים הדבקים בה' נקראים חיים כמו בן איש חי (שמואל - ב כ"ג, כ') כדברי חז"ל (ברכות י"ח ב) שהם מדבקים עצמם להקב"ה לשורשם שהוא חי לכל החיים, ולכן אפילו כמותם נקראים חיים.

וזהו גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם (חולין ז' ב) פירוש כי בחייהם הם מצומצמים בגופם, לאפוקי לאחר מותם הם באים לבחינת גדלות, ולכן יש

הסיבה שבני ישראל אינם נמשכים אחריו מחמת החטא, ולכן מוכרח לישאר כאן והם יבואו על ידי מנהיג אחר, אבל חשש שמא ח"ו גם יהיה להם פגם במנהיג החדש יהושע שימשכו אחריו, ולזה ביקש 'ואשר יביאם' שיעמדו בני ישראל במדרגתם אשר אין להם רועה', כלפי מעלה אלוקי האבות.

בליקו"מ (תנינא תורה ח) יש חידוש גדול, מצד אחד אנחנו יודעים שרבינו הזהיר מאד מלהיות מפורסם [וגם דיבר שיש מפורסמים של שקר], ומצד שני רבינו מגלה מה זה הכח של מנהיג הדור, וכן אומר לנו [בתורה על 'לכו חזו'] שראוי לנו לבכות שיהיה לנו מנהיג כמו משה רבינו, שאפילו שפחה תיראה מכוחו כמו שראתה שפחה על הים, ורבינו מביא בתורה ח' שזה התורה האחרונה שהוא אמר: "כי המנהיג הוא בחינת (במדבר כ"ז): "איש אשר רוח בו, אשר יוציאם ואשר יביאם", כי המנהיג המוציא והמביא את ישראל, בודאי יש לו בחינת רוח אחרת, אשר מחמת זה נעשה הוא דיקא מנהיג לישראל. וזה הרוח אחרת שיש להמנהיג הוא בחינת רוח הקודש, רוח נבואה. אף על פי שעכשיו אין נמצא רוח נבואה, רוח הקודש ממש, אף על פי כן בודאי יש לו בחינת רוח אחרת, הנמשך מן הקדושה, מה שאין נמצא בשאר ההמון, שזהו גם כן בחינת רוח הקודש. אף על פי שאינו רוח הקודש ממש לידע עתידות, אף על פי כן הוא בבחינת רוח הקודש, רוח נבואה. ועל ידי

בכל דור ודור ראש ומנהיג להם כפי אותו הדור וכפי מה שצריך אותו הדור בכדי שיוכל הראש הצדיק להעלות כל בני דורו לשורשן ולקרבן לפני ה', ולכך אי אפשר שיתמנה ראש על הדור על ידי אדם כי אם על ידי ה' ברוך הוא שהוא מקור המקורות ונשמה לכל הנשמות ויודע שורש נשמות של כל דור ודור כן הוא שולח ראש ומנהיג להם לפי מה שצריכין".

והוא מאריך עוד שם, ואח"כ הוא כותב: "והוא שרימו רש"י בצחות לשונו אמר לפניו רבונו של עולם גלוי וידוע לפניך דעתו של כל אחד ואחד היינו הדעת של כל אחד ואחד שהוא לפי שורש נשמתו ואינם דומין זה לזה לכך מנה עליהם מנהיג שיהא סובל כל אחד ואחד לפי דעתו היינו כנ"ל שיהיה המנהיג כלל דעת של כל ישראל ויהיו הכל כלולים בו כל אחד לפי דעתו, אשר יצא לפנייהם היינו בתחילה יצא הוא מן הכוחות הרע ואשר יבוא לפנייהם היינו קודם להם יקשט עצמו לצאת מן הקליפה ולבוא אל הקדושה ואחר כך אשר יוציאם מן הקליפה ואשר יביאם אל הקדושה והבין".

וזה תכלית מנהיג ישראל - להביא אותם אל הקדושה, ומשה רבינו ביקש 'אשר יביאם בזכויותיו' שלא תעשה לו כדרך שאתה עושה לי שאיני מכניסם לארץ, וזה ביקש משה מהשי"ת דוקא קודם פטירתו שישראל יהיה להם מנהיג כזה, כי משה רבינו ידע

הקב"ה נתן למשה קרן באור פניו, אומר הדגל מחנה אפרים בפרשת בראשית: "איתא במדרש (בראשית רבה י"א, ב') כי טוב לגנוז וגנוזו לצדיקים וכו', ושמעתי מאדוני אבי זקני נ"ע זלה"ה, היכן גנוז האור ההוא, ואמר שה' יתברך גנוז בתורה, ולכן משתמשים צדיקים בכל דור ודור באור ההוא היינו על ידי התורה, שיש בה אותו האור, שיכולין להסתכל בו מסוף העולם ועד סופו, כמו שראו עיני ממש כמה מעשיות". וזה מה שכתוב במדרש שוחר טוב 'הוד והדר לכשת' לעתיד לבא אני נותן שניהם למך המשיח, את כל ההוד והדר נותנים למלך המשיח.

ורואים בענין של עבודה, בהמשך הפרשה כתוב 'לאלה תחלק הארץ', כגמ' ב"ב (דף קיז) יש מחלוקת אם ליוצאי מצרים נחלקה הארץ או לבאי הארץ, אנחנו יודעים כלל בעבודת ה' סור מרע ועשה טוב, ויוצאי מצרים זה היה בכחינת סור מרע, לצאת מטומאת מצרים, ו'באי הארץ' זה היה בכחינת 'עשה טוב', ליכנס לארץ ולרשת את הארץ אשר ה' דורש אותה מראשית השנה. ולמעשה שני הדברים הם דבר אחד, כי עיקר עבודת ה' שהתכלית היא לקיים רצון השי"ת מאהבה, ומזה יש שני המדרגות, לדעת שאין רע יורד מהשמים אלא שניתן לו מתנה מהשמים את המידה של אהבה כדי שיכניסה אל הקדושה בעבודתו, ויש ז' שכבשו וז' שחלקו, ז' שכבשו זה דומה לשבעה מידות הרעות הנמצאות תחת

בחינת הרוח הקודש שיש להמנהיג האמתי שהוא בחינת רוח נבואה, על ידי זה כל המתקרבים אליו - נתחזק ונתתקן אצלם האמונה האמתית דקדושה. כי כל מי שזוכה להתקרב למנהיג האמתי, על ידי התקרבותו אליו נתתקן ונתברר אצלו בחינת המדמה, על ידי בחינת הרוח נבואה של המנהיג".

ואח"כ רבינו אומר: "אבל באמת צריכין לחפש ולבקש מאד מאד אחר מנהיג אמתי כזה, וצריך לבקש מאד מהשם יתברך, שיוכה להתקרב למנהיג אמתי, כדי שיוכה לאמונה אמתית בשלמות. כי כשמתקרבין, חם ושלום, למנהיג של שקר, על ידי זה באין, חם ושלום, לאמונות כזביות". ורבינו מאריך שם הרבה אח"כ על מנהיג של שקר, ור' לוי יצחק בנדר זצ"ל [ששבוע הבא זה היארצייתו שלו] היה אומר על דברי רבינו בליקו"מ (קכג) שעיקר והיסוד שהכל תלוי בו זה התקרבות לצדיקים, שכל החיים צריכים לבקש ולהתפלל מהשי"ת שנוכה למנהיג אמיתי, ורבינו גילה לנו שמנהיג אמיתי זה בחינת העצות של הצדיק, כי פניו ושכלו נמצאים בספרים, וזה עבודת ה' שעל ידם אנחנו יכולים להתקרב להשי"ת. וצריכים להתפלל לזכות שיהיה לנו מנהיג אמיתי.

וכתוב 'ונתת מהודך עליו', ההוד זה אור התורה, הנובע מאור הגנוז, תוס' בשבת (סח. ד"ה שני כתרים) מביא שבשעה שהקדימו בני ישראל נעשה ונשמע לפיכך

כשאמר לו ה' ונאספת גם אתה כאשר נאסף אהרן אחיך, גם אתה תאסף באופן זה שכאילו לא מת, וחשב משה שכתרו נתון לבנו ולכן אמר 'פקוד איש על העדה, וסבר שבנו יהיה והקב"ה אמר לו קח את יהושע שהוא היה תלמידו המובהק וג"כ התלמיד נחשב כבן, ונתקיים בו שלא מת כמו אהרן. וזה מה שכתוב 'גם אתה', הגם שאין בנך ממלא מקומך מ"מ כאילו לא מת שתלמיד מזכה את האב כמו הבן את האב.

במפרשים על 'תנה הודך עליו למען ישמעו בני ישראל', מביאים את דברי חז"ל שהזקנים שבדור אמרו 'פני משה כפני חמה ופני יהושע כפני לבנה אוי לאותה בושה', ומסבירים המפרשים היינו שלמפרע לא הבינו עכשיו בגדולת משה, ושמעתי מאבי ז"ל שאמר מה זה שהזקנים שבדור אמרו 'אוי לאותה בושה', למה זה דווקא הזקנים? הרי לכאורה יש הפרש רב, כי בחורים יכולים להבין ולחלק בן חמה ללבנה, לכן הזקנים הבינו.

ואבי ז"ל אמר דבר שצריך בכל דור ודור התחזקות, מה זה הלשון 'בושה וכלימה'? הרי יהושע היה צעיר יותר ממשה, וא"כ כשיהושע יזכה להיות מנהיג ואז כבר יראו שהוא צדיק, ולמה צריכים לבכות, אבל באמת הזקנים שראו את משה מילדותו מעת שנתמנה למנהיג יראו אז איך היה במדרגה גבוהה יותר מיהושע עתה, ולכן הבינו ההפרש בין שניהם, הם הבינו שגם אם יבא יהושע בשנות משה ג"כ לא יהיה

היצה"ר שראשית העבודה לכבוש את הרע וליטול מתחת האויב שזה היצה"ר, ואח"כ יחלקו, גם לבאי הארץ נתחלקה - זה בחינת עשה טוב, אינו יכול להגיע להיות מבאי הארץ אלא א"כ נלחם עם ז' שקשה לצאת, מתחת שלטון המידות הרעות. לבאי הארץ זה בחינת עשה טוב, ולבאי הארץ היה בהתחלה ז' שכבשו זה לצאת מתחת יד המידות הרעות, וכמו שמובא על מה שכתוב במספר הראשון 'למשפחותם למספר שמות', שזה היה המיוחסים ואילו בבאי הארץ כתוב רק 'למשפחותם' כי המספר זה לשון חשיבות וגדולה כמו שכתוב ידעתיך בשם' ודור מצרים היה דור דעה, וזה מה שכתוב 'ויעבוד ישראל את ה' כל ימי יהושע, וכמו שכתוב בזוהר שמעולם לא היה ולא יהיה כמו דור המדבר, ואפילו שאנחנו רואים שהיה חטאים אבל אנחנו לא מבינים בהשגה שלהם ובדור יהושע כבר לא היו במדרגה של דור המדבר. ורצון ה' היה שיעבדו מתוך עבודה של יגיעה, וזה מה שכתוב בימי יהושע 'ויעבוד ישראל את ה'.

ראיתי ב'כתב סופר' שמביא באריכות בפרשת השבוע, על 'וידבר משה אל ה' לאמר', להודיעך שבתן של צדיקים שמניחים צרכיהם ועוסקים בצרכי ציבור, מה הפשט בזה שמשה רבינו עכשיו ביקש שיהיה נאסף כמו אהרן אחיו, והוא אומר שגם הלשון עתה מיותר, והיות שאהרן זכה שכתרו נתון לבנו וכמו שחז"ל אומרים שזה כאילו לא מת כי בנו ממשיך אותו, ולכן

כמוהו ולא יעלה למדרגתו לעולם, אבל הבחורים שלא הכירו את משה מימי זקנותו, הגם שראו הפרש מימות משה לימות יהושע, אבל חשבו שאם יהיה יהושע בשנות משה יעלה ויבא גם הוא למדרגתו, ועל כן הזקנים שזכרו את משה מנעוריו וידעו והכירו שמשה היה אז גדול יותר מיהושע עתה, ולא יעלה לעולם למדרגתו הגדולה הם אמרו 'אוי לאותה בושה וכלימה'.

וזה מה שרואים כשמתחילים לצייר לעצמנו את הזקנים מהדור הקודם איך הם היו נראים, ואנחנו נשארים כמו שאנחנו, זה לבד - הסילוק של הצדיקים ההם, זה לבד שובר את האדם. ואנחנו צריכים להודות לה', אשרי עין שראו עובדי ה', וראו לומדי תורה בתמימות ופשיטות. והשי"ת יעזור שנוכה בעזרת ה' לגאולה שלמה ולביאת משיח צדקנו ובזה נתקרב לצדיקים וכמו שרבינו מביא בתורה סז שהצדיקים מאירים לבית המקדש, ונוכה להתקרב לה' בשמחה ובטוב לבב ובזה הוא תיקון השבירה', 'אנכי אשמח בה' על ידי השמחה מתקנים את השבירה, כי חורבן ביהמ"ק זה עולם השבירה, וה' יעזור שנוכה לבית שלישי שעשוי מאש, ונוכה לראות את גדלות ה' לגדולתו אין חקר, בבנין ביהמ"ק ותפארתו. וה' יעזור שנוכה שיהפוך לנו את הימים האלו של בין המצרים לששון ושמחה ונס יגן ואנחה ונוכה לגאולה שלמה ולביאת משיח צדקנו בב"א.

זכות הרבים מגליון זה

תעמוד לרפואתם של:

עדן בת שרית

ושרון בן נעימה

יורם בן שושנה

מיה בת עדי

בתוך שאר חולי ישראל אמן

לרפואת

הרב רועי יאיר בן חגית נעמי

בתושח"י